

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/86/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8104118361
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2011:8104118361.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove vo veci žalobkyne R. D., bytom D., ul. XX. L. č. XX, zastúpenej JUDr. Miroslavom Katunským, advokátom v Košiciach, ul. Floriánska č. 16, proti žalovanému E. C., bytom D., ul. G. č. XX, zast. JUDr. Dášou Komkovou, advokátkou v Prešove, Hlavná 27, o zaplatenie náhrady za užívanie bytu, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 17C 75/2006 - 340 z 14.2.2011 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo veci samej.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť jej náhradu za užívanie časti bytu žalovaným. Zaviazal žalobkyňu zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 2.604,20 Eur a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku a na účet právnej zástupkyne žalovaného.

Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa nerešpektovala právo bývania žalovaného v byte vytváraním neúnosných obmedzení, aby znemožnila žalovanému bývanie a tým dosiahla jeho odchod z bytu, k čomu skutočne aj došlo v priebehu roku 1999, resp. 2000. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na priestupkové konania vedené od roku 1999 až 2000 z podnetu žalobkyne, ktoré všetky boli zastavené. Žalobkyňa dňa 27.2.2004 konanie pod sp. zn. 11C 84/2004 Okresného súdu Prešov sa domáha určenia, že žalovanému nepatrí bytová náhrada a sama v návrhu uviedla, že žalovaný od roku 1999 vôbec nebýva v byte, fakticky sa odsťahoval, v izbe nemá ani nábytok ani inventár, ktorý by slúžil k užívaniu bytu a ostali tam iba veci, ktoré nepotrebuje k bežnému životu a uschováva ich len aby vzbudil dojem, že tma býva. Súd v tomto konaní zistil, že žalovaný nebýva v byte, najprv býval v slobodárni a od roku 2001 u svojej dcéry. Súd tento návrh zamietol. Aj výsledok a šetrenie z tohto konania potvrdzuje tvrdenie žalovaného, že izbu neužíval od roku 1999, aby sa vyhol konfliktom so žalobkyňou. Obdobne súd rozhodol o návrhu žalobkyne na vypratanie nehnuteľnosti podanou 11.10.2000, keď tento návrh zamietol v konaní pod sp. zn. 9C 166/2000 a kde tiež žalobkyňa uvádzala, že žalovaný v byte nebýva a neprenocúva v ňom. Žalobkyňa od roku 2000 až 2004 sa sústredila, aby dosiahla vypratanie žalovaného z bytu na základe rozhodnutia súdu, uzamkla si všetky priestory v byte a spoločné priestory zámkami FAB, o čom existuje zápis z 1.7.2004. Žalobkyňa nepredložila dôkazy, ktorými by preukázala výšku nákladov za využívanie jednej miestnosti, ktorú mal vyhradenú žalovaný. K dispozícii boli len podklady pre výpočet nákladov za kúrenie za rok 2000, za rok 2001 a 2003 nie sú k dispozícii. Z tohto dôvodu nebolo možné vyčísliť tieto skutočné náklady. Žalobkyňa potom upresnila svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia

ako nájomné znížené o náklady za elektrinu, plyn, vodu za obdobie od mája 2001 do marca 2004 vo výške 34.812,- Sk, t.j. 1.155,55 Eur. Podľa podania z 23.4.2010, čo predstavuje sumu 1.000,- Sk mesačne za uvedené obdobie ako obvyklé nájomné v danom čase a v danej lokalite. Takýto nárok by bol dôvodný, ak by zabezpečila žalovanému plný a nerušený výkon práv spojených s užívaním bytu. K tomuto však nedošlo, žalovaný nemal podmienky pre užívanie časti bytu a bol správaním žalobkyne prinútený byť opustený a zabezpečiť si náhradné bývanie. Za danej konkrétnej situácie súd má za to, že s prihliadnutím na § 3 Občianskeho zákonníka, priznanie tejto náhrady je v rozpore s dobrými mravmi, lebo samotná žalobkyňa porušila základné morálne pravidlá, keď svojimi zásahmi nedovolila žalovanému riadne užívanie bytu a preto tento návrh zamietol.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p., pričom trovy konania pozostávajú z trov právneho zastúpenia.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalobkyňa.

Poukázala na to, že napriek tomu, že v časti prevyšujúcej sumu 34.812,- Sk s prísl. bola žaloba už právoplatne zamietnutá, rozhodol súd o právoplatne rozhodnutej veci opäť. Táto skutočnosť je zmätočnosťou v postupe prvostupňového súdu.

Na pojednávaní konanom dňa 11.8.2010 súd procesným uznesením odročil pojednávanie na neurčito s tým, že súd pripojí spis spisovej značky 4T 7/2010 Okresného súdu Prešov a po jeho oboznámení zváži nariadenie znaleckého dokazovania alebo oznámi písomný termín pojednávania. Z tohto uznesenia vyplýva, že obsah spisu mohol mať pre prvostupňový súd význam z pohľadu ďalšieho postupu v konaní. Avšak na pojednávaní dňa 14.2.2011 súd neoznámil výsledky prípravy pojednávania, najmä či došlo k pripojeniu predmetného spisu 4T 7/2010 Okresného súdu Prešov. Listinný dôkaz v tomto smere vykonaný nebol.

Rozsudok súdu prvého stupňa je navyše nepreskúmateľný, čo sa prejavuje v celom odôvodnení rozsudku. Súd prvého stupňa nerozlíšil zásadný významový rozdiel medzi tým, ak niekto sporadicky prebýva, či navštevuje v tomto prípade pre seba uzamknutú izbu a medzi tým, že je niekto vylúčený z užívania jednej izby v byte žalobkyne. Samotný žalovaný priznal, že túto izbu si uzamkynal a po tom, čo z bytu odišiel, mal túto izbu uzamknutú, mal tam svoje veci a to až do 3.12.2005, kedy sa z bytu odsťahoval.

Prvostupňový súd vyhodnotil celý vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným jednostranne tak, že napriek tomu, že trestné či priestupkové oznámenia neskončili uznaním viny žiadneho z účastníkov a že obvinenia boli vzájomné, z odôvodnenia vyplýva, ako by len zavinenia žalobkyne, ba dokonca súd má za preukázané tvrdenia žalovaného, že konal tak, aby ho žalobkyňa krivo neobvinila, ako to urobila v roku 2009. Takéto závery súdu prvého stupňa o krivom obvinení sú nedôvodné a ničím nie sú podložené. Pokiaľ súd prvého stupňa v predmetnej veci aplikoval ustanovenie § 3 Občianskeho zákonníka, z pohľadu žalobkyne hodnotil vzťahy medzi účastníkmi ako bývalými manželmi jednostranne a iba v prospech žalovaného. Na základe toho navrhla, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne poukázal na to, že predmetnú miestnosť nemohol užívať, pretože žalobkyňa mu znemožnila prístup k plynu, teplej vode, studenej vode, nemohol využívať tieto médiá a nemôže platiť náklady, ktoré v skutočnosti neodobral. Navyše samotná žalobkyňa v doplnenom

dokazovaní listinným dôkazom a to listom adresovaným Exekútorškému úradu JUDr. Mruškoviča z roku 2000 potvrdila, že žalovaný má znemožnený úplný vstup do bytu a tým aj znemožnené akékoľvek užívanie vyčlenenej izby. Nemožno sa stotožniť s námietkou žalobkyne v odvolaní, kde poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia v tom, že z procesného hľadiska neboli vykonané určité dôkazy. Rozsudok súdu prvého stupňa je preskúmateľný a právne zdôvodnený.

Na základe toho navrhla, aby odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1,2 O.s.p. a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozsudku má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvého stupňa nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Bez dôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

V predmetnej veci bolo nepochybne preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C 68/93 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 2Co 53/97 bolo zrušené právo účastníkov a to pokiaľ ide o spoločný nájom k trojizbovému bytu, nachádzajúcemu sa v D. na ul. XX. L. č. XX, blok K na X. podlaží s tým, že žalobkyňa bola určená za výlučnú nájomkyňu predmetného bytu, pričom žalovaný bol zaviazaný predmetný byt vypratať do 15. dní od zabezpečenia náhradného bytu žalobkyňou. V nasledujúcom období dochádzalo medzi účastníkmi k častým nedorozumeniam a hádkam, ktoré vyúsťovali do priestupkových konaní, na ktoré dávali podnet obaja účastníci. Takýto charakter vzťahov medzi účastníkmi vyústil tiež v to, že žalobkyňa uzamkla a znemožnila žalovanému prístup o kuchyne predmetného bytu ako aj do príslušenstva v predmetnom byte, t.j. do kúpeľne a do WC, ktoré žalovaný takýmto spôsobom nemohol používať a tieto okolnosti zistila aj komisia vyslaná Mestským úradom v D., ktorá vykonala ohliadku v predmetnom byte. Takýto stav pretrvával aj v období roka 2001 a nasledujúcich rokoch až do 6.12.2005, kedy sa z bytu definitívne žalovaný odsťahoval po tom, čo mu bol pridelený náhradný byt. Počas obdobia, ktoré je predmetom tohto konania sa v byte žalovaný nezdržoval a býval v rôznych náhradných priestoroch vrátane istého času, ktorý strávil bývaním u svojej dcéry.

Žalovaný mal prístup do jednej izby, v ktorej mal uložené oblečenie a isté osobné veci, avšak túto neužíval z dôvodu nemožnosti prístupu k príslušenstvu bytu.

Za týchto okolností súd prvého stupňa správne vyhodnotil celkovú situáciu v predmetnom byte, postoj žalobkyne k žalovanému a okolnosť, že žalovaný vlastne nemohol nijakým spôsobom riadne izbu, v ktorej mal uložené svoje osobné veci užívať práve v dôsledku zabránenia prístupu k príslušenstvu zo strany žalobkyne.

Takéto konanie žalobkyne je rozhodne v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 Občianskeho zákonníka a nemôže preto požívať ochranu ani v podobe náhrady za bezdôvodné obohatenie, ktoré navyš v tomto konaní preukázané nebolo. Žalobkyňa totiž nijakým spôsobom nešpecifikovala a nepreukázala, ako konkrétne sa žalovaný na jej úkor obohatil tým, že mal v jednej izbe uložené svoje osobné veci. Ako bolo vyššie naznačené, túto izbu v skutočnosti totiž žalovaný nijakým spôsobom nijako neužíval podobne, ako žiadnu ďalšiu časť predmetného bytu.

Pokiaľ ide o procesné otázky, ktoré sú uvedené v odvolaní žalobkyne voči rozsudku súdu prvého stupňa je potrebné konštatovať, že súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležite odôvodnil a v tomto smere nevidí žiadne pochybenia ani odvolací súd. Pokiaľ ide o prípravu pojednávania, a oboznámenie istých dôkazov na pojednávaní vrátane prípadného oboznámenia spisového materiálu je potrebné konštatovať, že súd prvého stupňa nie je viazaný odročujúcimi uzneseniami alebo uzneseniami, ktorými sa upravuje vedenie konania vrátane uzneseniami o tom, že budú vykonané isté dôkazy. Práve so zreteľom na charakter týchto procesných uznesení nie je vylúčené, že súd od vykonania určitého dôkazu upustí a konanie povedie iným smerom. Takéto okolnosti nemôžu mať za následok pochybnosti o správnosti rozhodnutia vo veci samej.

Za týchto okolností súd prvého stupňa správne postupoval, pokiaľ žalobu vo veci samej zamietol.

Pokiaľ ide o okolnosť, že čiastočne ide v predmetnej veci o res iudicata je potrebné prisvedčiť, že súd prvého stupňa o časti predmetu konania už rozhodol a to rozsudkom sp. zn. 17C 75/2006 - 182 z 19.3.2007, pričom zamietavá časť výroku tohto rozsudku odvolaním v neskoršom období napadnutá nebola. To však nič nemení na okolnosti, že súd prvého stupňa mohol v rozsudku, ktorý je v súčasnosti predmetom odvolacieho konania rozhodnúť o zamietnutí žaloby, pričom z povahy veci ide o tú časť predmetu konania, ktorá zostala aktuálnou aj po zrušení pôvodného citovaného rozhodnutia odvolacím súdom a to uznesením č.k. 1Co 113/07 - 194 z 27.11.2007.

Preto v súlade s ustanovením § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozsudok vo veci samej ako vecne správny potvrdil.

Pochybil však súd prvého stupňa, pokiaľ v otázke náhrady trov konania nekriticky prevzal vyúčtovanie predložené právnu zástupkyňou žalovaného v predmetnej veci, pričom nezohľadnil, že trovy konania na strane žalovaného sú vypočítané zo sumy, ktorá bola pôvodne predmetom konania na jeho začiatku, teda zo sumy 75.448,80 Sk, hoci výška predmetu konania sa v jeho priebehu menila.

Bude preto povinnosťou súdu prvého stupňa dôsledne a kriticky preskúmať vyúčtovanie trov konania a odvodzovať odmenu za jednotlivé úkony o aktuálnej hodnote predmetu konania v predmetnej veci.

Až po takomto preskúmaní vyúčtovania a náležitom ustálení výšky trov konania bude možné v tejto otázke zákonne rozhodnúť.

Preto postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. odvolací súd rozsudok v tejto časti, t.j. vo výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V konečnom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.